

7. Podaci o vrstama informacija

Državne šume

Šumska uprava Šumsko gazdinstvo	površina		zapremina		prirast			Prinos	
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	Pi	m ³
1	2		3	4	5	6	7	8	9
ŠU Vranje	18,254.20	28	2,763,733.9	30	151.4	64,402.5	3.5	2.3	403,150.2
ŠU Vladičin Han	11,005.28	17	2,226,252.6	24	202.3	47,360.3	4.3	2.1	388,105.6
ŠU Surdulica	12,758.08	20	2,118,999.4	23	166.1	49,085.4	3.8	2.3	289,390.2
ŠU Bosilegrad	9,293.52	14	1,158,088.1	12	124.6	30,163.7	3.2	2.6	149,676.7
ŠU Bujanovac	13,653.95	21	1,087,556.3	11.6	79.7	33,077.8	2.4	3.0	159,076.3
Vranje	64,965.03	9	9,354,630.2	7.7	144.0	224,089.6	3.4	2.4	1,389,399.1
ŠU Vučje	6,384.13	17	1,593,381.1	23	249.6	38,976.8	6.1	2.4	203,272.1
ŠU Predejane	7,330.76	20	1,606,520.9	23	219.1	36,295.5	5.0	2.3	258,023.9
ŠU Vlasotince	4,158.16	11	462,765.4	7	111.3	13,891.4	3.3	3.0	69,224.0
ŠU Medveđa	6,227.39	17	941,290.8	14	151.2	23,241.8	3.7	2.5	126,947.5
ŠU Lebane	5,440.58	15	1,105,930.0	16	203.3	27,431.4	5.0	2.5	181,916.3
ŠU Crna Trava	7,681.58	21	1,188,666.0	17	154.7	30,831.3	4.0	2.6	174,513.2
Leskovac	37,222.60	5	6,898,554.23	6	185.3	170,668.13	4.6	2.5	1,013,896.90
ŠU Pirot	26,246.29	78	3,018,959.5	77	115.0	80,922.9	3.1	2.7	492,140.7
ŠU Babušnica	7,415.98	22	917,615.1	23	123.7	23,357.4	3.1	2.5	136,831.6
Pirot	33,662.27	4	3,936,574.7	3	116.9	104,280.2	3.1	2.6	628,972.3
ŠU Aleksinac	12,878.92	27	2,246,269.3	40	174.4	60,442.9	4.7	2.7	329,180.7
ŠU Niš - Bela Palanka	23,395.20	49	1,830,878.9	33	78.3	53,445.0	2.3	2.9	208,181.4
ŠU Soko Banja	11,931.25	25	1,549,987.5	28	129.9	45,041.4	3.8	2.9	226,980.8
Niš	48,205.37	6	5,627,135.7	5	116.7	158,929.3	3.3	2.8	764,342.9

ŠU Kuršumlja	33,342.12	54	6,107,664.5	55	183.2	158,816.5	4.8	2.6	834,364.4
ŠU Prokuplje	20,479.90	33	3,504,500.6	31	171.1	102,446.8	5.0	2.9	467,214.3
ŠU Blace	7,903.27	13	1,538,202.3	14	194.6	40,704.6	5.2	2.6	213,157.7
Kuršumlja	61,725.29	8	11,150,367.4	9	180.6	301,967.8	4.9	2.7	1,514,736.3
ŠU Zaječar	4,102.70	6	351,945.7	4	85.8	9,766.8	2.4	2.8	51,024.0
ŠU Knjaževac	15,258.81	22	1,167,852.8	15	76.5	33,349.2	2.2	2.9	193,975.7
ŠU Boljevac	22,251.67	32	2,671,567.3	34	120.1	61,777.3	2.8	2.3	418,214.3
ŠU Bor	7,721.03	11	1,046,916.5	13	135.6	23,511.5	3.0	2.2	217,144.0
ŠU Negotin	4,079.54	6	462,712.9	6	113.4	15,628.1	3.8	3.4	59,807.3
ŠU Kladovo	10,180.95	14	969,428.7	12	95.2	20,019.8	2.0	2.1	105,241.3
ŠU Donji Milanovac	6,873.92	10	1,272,541.4	16	185.1	25,462.4	3.7	2.0	178,487.0
Boljevac	70,468.62	9	7,942,965.2	6	112.7	189,515.1	2.7	2.4	1,223,893.6
ŠU Kučevo	19,143.84	35	4,949,646.0	40	258.6	111,067.8	5.8	2.2	729,832.2
ŠU Majdanpek	15,992.72	30	4,122,271.6	33	257.8	87,340.9	5.5	2.1	595,006.3
ŠU Žagubica	13,754.35	25	2,644,825.0	21	192.3	54,185.1	3.9	2.0	425,731.6
ŠU Požarevac	5,108.68	9	589,770.7	5	115.4	25,101.8	4.9	4.3	309,147.6
Kučevo	53,999.59	7	12,306,513.4	10	227.9	277,695.6	5.1	2.3	2,059,717.7
ŠU Despotovac	10,686.57	30	1,664,343.8	30	155.7	42,297.7	4.0	2.5	236,060.3
ŠU Čuprija	9,145.16	25	1,515,272.4	27	165.7	38,773.8	4.2	2.6	229,529.1
ŠU Paraćin	9,441.86	26	1,116,591.1	20	118.3	32,085.2	3.4	2.9	172,554.4
ŠU Jagodina	6,820.77	19	1,326,397.5	24	194.5	33,849.9	5.0	2.6	185,339.3
Despotovac	36,094.36	5	5,622,604.7	5	155.8	147,006.6	4.1	2.6	823,483.2

ŠU Kruševac	12,435.78	24	3,966,480.3	35	319.0	87,988.5	7.1	2.2	454,625.1
ŠU Brus	16,420.40	32	3,206,060.3	28	195.2	75,238.7	4.6	2.3	495,034.5
ŠU Aleksandrovac	8,286.86	16	1,233,724.7	11	148.9	39,987.6	4.8	3.2	195,360.3
ŠU Trstenik	5,328.84	10	946,573.4	8	177.6	30,289.0	5.7	3.2	161,537.7
ŠU Ražanj	8,548.43	17	1,899,089.2	17	222.2	49,520.7	5.8	2.6	316,718.1
Kruševac	51,020.31	7	11,251,927.9	9	220.5	283,024.4	5.5	2.5	1,623,275.7
ŠU Kraljevo	16,358.33	42	2,420,903.7	38	148.0	61,196.4	3.7	2.5	279,947.8
ŠU Bogutovac	9,834.31	25	1,380,718.6	22	140.4	25,067.6	2.5	1.8	160,906.0
ŠU Ušće	13,142.85	33	2,563,564.8	40	195.1	72,279.1	5.5	2.8	311,664.6
Kraljevo	39,335.49	5	6,365,187.1	5	161.8	158,543.1	4.0	2.5	752,518.4
ŠU Tutin	26,483.71	53	3,494,046.3	58	131.9	96,160.4	3.6	2.8	373,480.5
ŠU Novi Pazar	11,779.27	24	1,074,415.7	18	91.2	29,385.8	2.5	2.7	129,009.4
ŠU Raška	11,419.41	23	1,466,750.1	24	128.4	40,327.6	3.5	2.7	194,308.0
Raška	49,682.39	7	6,035,212.1	5	121.5	165,873.8	3.3	2.7	696,797.9
ŠU Kragujevac	15,269.05	60	1,911,155.4	55	125.2	56,173.1	3.7	2.9	244,795.5
ŠU Gornji Milanovac	10,056.76	40	1,561,850.0	45	155.3	45,100.9	4.5	2.9	224,543.4
Kragujevac	25,325.81	3	3,473,005.5	3	137.1	101,274.0	4.0	2.9	469,338.9
ŠU Golijaska reka	9,868.13	17	2,976,909.5	29	301.7	72,747.3	7.4	2.4	374,263.1
ŠU Deviči	7,044.80	12	1,757,993.4	17	249.5	48,350.4	6.9	2.8	197,113.1
ŠU Ivanjica	13,582.35	24	2,916,099.4	29	214.7	79,673.5	5.9	2.7	387,469.5
ŠU Čačak	7,916.47	14	1,131,713.7	11	143.0	34,690.1	4.4	3.1	121,596.0
ŠU Sjenica	18,912.30	33	1,344,168.7	13	71.1	55,629.9	2.9	4.1	181,385.0
Ivanjica	57,324.05	8	10,126,884.7	8	176.7	291,091.1	5.1	2.9	1,261,826.7

ŠU Užice	11,885.38	37	2,033,109.8	41	171.1	49,116.8	4.1	2.4	275,363.5
ŠU Zlatibor	9,178.96	28	1,444,275.7	29	157.3	41,142.2	4.5	2.8	187,333.8
ŠU Požeško Kosjerička	11,342.53	35	1,505,677.4	30	132.7	42,405.0	3.7	2.8	188,808.3
Užice	32,406.87	4	4,983,063.0	4	153.8	132,664.0	4.1	2.7	651,505.6
ŠU Prijepolje	22,185.43	41	2,867,713.7	36	129.3	77,650.1	3.5	2.7	343,088.4
ŠU Nova Varoš	11,909.39	22	2,299,209.0	29	193.1	67,856.5	5.7	3.0	239,200.7
ŠU Priboj	20,192.99	37	2,834,450.4	35	140.4	75,997.7	3.8	2.7	368,327.4
Prijepolje	54,287.81	7	8,001,373.1	7	147.4	221,504.3	4.1	2.8	950,616.5
ŠU Mali Zvornik	10,914.85	32	2,193,945.1	34	201.0	56,523.8	5.2	2.6	307,386.9
ŠU Krupanj	4,688.20	14	1,129,198.3	17	240.9	27,478.5	5.9	2.4	165,663.5
ŠU Šabac	6,644.74	20	1,293,027.7	20	194.6	35,640.8	5.4	2.8	266,688.5
ŠU Valjevo	11,827.11	35	1,916,077.8	29	162.0	58,339.6	4.9	3.0	276,786.4
Loznica	34,074.90	4	6,532,249.0	5	191.7	177,982.6	5.2	2.7	1,016,525.3
ŠU Zemun	1,961.12	15	494,234.1	19	252.0	12,598.4	6.4	2.5	96,977.1
ŠU Rit	4,004.17	30	719,486.3	28	179.7	37,969.6	9.5	5.3	607,642.9
ŠU Lipovica	5,200.09	39	1,008,889.1	39	194.0	28,935.8	5.6	2.9	163,165.3
ŠU Avala	2,208.65	17	381,235.7	15	172.6	10,313.0	4.7	2.7	52,628.0
Beograd	13,374.03	2	2,603,845.3	2	194.7	89,816.7	6.7	3.4	920,413.3
Ukupno	763,174.79	100	122,212,093.2	100	160.1	3,195,926.3	4.2	2.6	17,761,260.2

Površina

Obraslo	Neobraslo	Ukupno
763.114,80 ha	138.972,88 ha	902.087,68 ha
85 %	15 %	100 %

Struktura obrasle površine

1	Visoke prirodne šume	309.951,33 ha	41 %
2	Visoke veštački podignute šume	113.928,25 ha	15 %
3	Izdanačke šume	235.417,52 ha	31 %
4	Šikare	45.286,59 ha	6 %
5	Šibljadi	58.591,10 ha	7 %
	Ukupno:	763.174,79 ha	100 %

Zapremina

1	Visoke prirodne šume	79.063.053,9 m ³	255,1 m ³ /ha	87 %
2	Visoke veštački podignute šume	11.485.816,4 m ³	100,8 m ³ /ha	13 %
	Ukupno visoke:	90.548.870,3 m³	213,6 m³/ha	74 %
3	Izdanačke šume	31.617.828,5 m ³	134,3 m ³ /ha	26 %
4	Šikare	45.229,4 m ³	1,0 m ³ /ha	0 %
5	Šibljadi	165,4 m ³	0,0 m ³ /ha	0 %
	Ukupno:	122.212.093,6 m³	160,1 m³/ha	100 %

Zapreminski prirast

1	Visoke prirodne šume	1.752.748,8 m ³	5,7 m ³ /ha	75 %
2	Visoke veštački podignute šume	571.641,6 m ³	5,0 m ³ /ha	25 %
	Ukupno visoke:	2.324.390,4 m³	5,5 m³/ha	73 %
3	Izdanačke šume	871.006,4 m ³	3,7 m ³ /ha	27 %
4	Šikare	528,6 m ³	0,0 m ³ /ha	0 %
5	Šibljadi	0,8 m ³	0,0 m ³ /ha	0 %
	Ukupno:	3.195.926,2 m³	4,2 m³/ha	100 %

Struktura zapremine i zapreminskog prirasta po vrstama drveća

Struktura zapremine

Lišćari	Četinari
100.417.462,8 m ³	21.794.630,8 m ³
82 %	18 %

	Bukva	77.326.364,5 m ³	77 %
	Hrast	9.961.968,4 m ³	10 %
	Cer	6.158.569,5 m ³	6 %
	OTL	5.346.541,6 m ³	5 %
	ML	1.624.018,8 m ³	2 %
	Lišćari	100.417.462,8 m³	82 %
	Smrča i jela	11.583.943,4 m ³	53 %
	Borovi	9.555.359,9 m ³	44 %
	Ostali četinari	655.327,5 m ³	3 %
	Četinari	21.794.630,8 m³	18 %
	Ukupno	122.212.093,6 m³	100 %

Struktura zapreminskog prirasta

Lišćari	Četinari
2.366.514,7 m ³	829.411,5 m ³
74 %	26 %

	Bukva	1.710.436,6 m ³	72 %
	Hrast	269.124,3 m ³	12 %
	Cer	169.548,8 m ³	7 %
	OTL	146.321,0 m ³	6 %
	ML	71.084,0 m ³	3 %
	Lišćari	2.366.514,7 m³	74 %
	Smrča i jela	353.702,9 m ³	43 %
	Borovi	441.455,7 m ³	53 %
	Ostali četinari	34.252,9 m ³	4 %
	Četinari	829.411,5 m³	26 %
	Ukupno	3.195.926,2 m³	100 %

Podaci za šumski fond – državne šume čuvaju se u elektronskom obliku (bazi podataka), Posebnim i Opštim osnovama za gazdovanje šumama.

Na području kojim gazduje JP "Srbijašume" izdvojena su i registrovana 106 semenska objekta četinarskih i liščarskih vrsta drveća. Njihova ukupna površina iznosi 1.710 ha.

Struktura semenskih objekata je:

- četinarara 45, ukupne površine 798 ha,
- liščara 61, ukupne površine 912 ha.

Moguća godišnja proizvodnja šumskog semena iz postojećih semenskih objekata je:

- četinarara 1.200 kg,
- liščara 42.000 kg.

U ŠG „Užice“ Užice, ŠU Požega otvoren je najsavremeniji semenski centar za doradu i skladištenje šumskog semena.

Proizvodnja šumskog, hortikulturnog sadnog materijala kao i voćkarica zasnovana je u 22 rasadnika, ukupne proizvodnje 16-20 miliona sadnica.

Proizvodnja šumskih sadnica i voćkarica odvija se u 15 rasadnika površine 90 ha.

U 7 rasadnika, površine 58,5 ha proizvodi se hortikulturni sadni materijal.

Proizvodi se sadni materijal raznog šumskog drveća kao i razni hortikulturni sadni materijal četinarskog i liščarskog porekla. Sav reproduktivni materijal za proizvodnju sadnog materijala (seme, sadnice, reznice) poseduje kompletnu dokumentaciju koja je potrebna i koja prati svaki tovar ili pošiljku istog (sertifikat o poreklu, o zdravstvenom pregledu, o kontroli kvaliteta i proizvodnje i sl.).

U ŠG „Piroć“ Piroć otvorena je savremena linija za proizvodnju kontejnerskih sadnica i to: smrče, crnog i belog bora.

Za sve potrebne informacije obratite se Rukovodiocu semenarstva i rasadničke proizvodnje pri Generalnoj direkciji JP "Srbijašume" na tel: 311-50-43.

Podaci se čuvaju u pisanom i elektronskom obliku – srednjoročni programi i druga planska akta.

Upravljanje lovištima

Javno preduzeće za gazdovanje šumama "Srbijašume" gazduje lovištima koja su smeštena u živopisnim predelima netaknute prirode, u čarobnim pejzažima šumsko-brdskog ambijenta, čija je odlika, između ostalog, nadmorska visina od 400 m, pa sve do 1500 m, sa brojnim virovima, potocima i izvorima najkvalitetnije pijaće vode. U ovim lovištima površine oko 500.000 hektara lovi se i krupna i sitna divljač. **Ukupan broj lovišta je 44.**

Šumovitost lovišta beogradske lovne oblasti iznosi 11,5%, a šumovitost ostalih lovnih oblasti mnogo je veća i kreće se od oko 24% (Podunavlje, Podrinje-Kolubara) do blizu ili više od 40% (Zlatibor, Južna Srbija, Raška, Timok, Kosovo i Metohija). Šumovitost lovišta jugoistočne Srbije je na proseku za sva lovišta centralne Srbije: 33%.

Vrste krupne divljači koje se u sadašnjem trenutku sreću, bilo kao prolazne, bilo kao stalno prisutne su: srneća divljač, divlja svinja, jelenska divljač, divokoza, jelen lopatar i muflon od papkara, a vuk, ris i medved od zveri.

Pojedine od ovih vrsta su autohtone, tj. Oduvek prisutne na ovim prostorima: srneća divljač, evropski jelen, divlja svinja, vuk, ris, medved. Neke od njih su bile nestale sa određenih prostora, ali su ponoovo unete (reintrodukovane), ili su se prirodnim putem raširile iz susednih lovišta.

Ograđenim lovištima i uzgajalištima krupne divljači u funkciji povećanja brojnosti u slobodnoj prirodi, dat je prioritet u smislu ubrzanog razvoja lovstva u šumskim lovištima kojima gazduje JP "Srbijašume".

ŠG "Beograd" - Beograd

1. Lovište "**Rit**", površine 8.263 ha, se nalazi na 15 km od Beograda, u blizini naselja Padinska Skela, na putu Beograd - Zrenjanin. Pored lova srneće divljači, divljih svinja i fazana uzgajanih u slobodnoj prirodi, vrši se i intenzivan turistički odstrel fazana proizvedenih u fazaneriji "Rit".
2. Lovište "**Lipovačka šuma**", površine 1.253 ha, se nalazi na magistralnom putu Beograd - Čačak, 15 km od Beograda. Lovi se sitna divljač. Smeštaj u hotelima u Beogradu.
3. Lovište "**Trešnja**", površine 117 ha, nalazi se na Avali pored starog puta za Kragujevac. Udaljeno je 35 km od Beograda. Lovi se jelen lopatar i muflon.
4. Lovište "**Crni lug**", površine 973 ha, nalazi se uz levu obalu reke Save, 30 km zapadno od Beograda. U šumi hrasta lovi se jelen, divlja svinja i srna.

ŠG "Timočke šume" - Boljevac

5. Lovište "**Južni Kučaj-Brezovica**", površine 25.314 ha, nalazi se na 180-200 km jugoistočno od Beograda na regionalnom putu Paraćin - Zaječar na 10 km udaljenosti od mesta zvanog Straža. U ovom lovištu lovi se jelen evropski, srna, divlja svinja, zec i

vuk. U predivnom ambijentu visoravni Južnog Kučaja nalazi se komforna lovačka kuća sa 15 ležajeva.

6. Lovište "**Zlotske šume - Crni vrh**", površine 15.447 ha, koje se prostire na istočnom delu Južnog Kučaja, udaljeno 250 km jugoistočno od Beograda, a 20 km od grada Bora. U okviru lovišta nalazi se ograđeni deo površine od 800 ha. U ograđenom i u neograđenom delu lovišta lovi se jelen običan, jelen lopatar, srna, divlja svinja, divokoza i muflon. U samom lovištu nalazi se Zlotska pećina. Smeštaj u lovačkoj kući sa 4 ležaja, koja se nalazi u okviru lovišta, ili u motelima u Brestovačkoj Banji.
7. Lovište "**Alija**", površine 2.000 ha. Ovo lovište nalazi se 280 km jugoistočno od Beograda u blizini grada Negotina. Unutar lovišta nalazi se ograđeni deo površine 300 ha, gde se jelen lopatar i muflon. U ostalom delu lovišta lovi se srneća divljač i divlja svinja. Smeštaj u hotelu u Negotinu.
8. Lovište "**Vratna**", površine 1.312 ha, koje se nalazi na 250 km jugoistočno od Beograda u blizini grada Negotina. U okviru lovišta nalazi se ograđeni deo lovišta. U ograđenom i u neograđenom delu lovi se jelen lopatar, muflon, srna, zec i fazan. Prirodne lepote šumsko-brdovitog predela dopunjuje kulturno istorijski spomenik - manastir Vratna, smešten u samom lovištu. Smeštaj u hotelu u Negotinu.
9. Lovište "**Deli Jovan**", površine 13.152 ha, koje se nalazi 250 km jugoistočno od Beograda u blizini toka reke Dunav, između Donjeg Milanovca i Negotina. Ograđeni deo lovišta je površine 500 ha. Lovi se jelen, srna, divlja svinja, zec, fazan i jarebica. Smeštaj u hotelu u Negotinu.
10. Lovište "**Miroč - Štrbac**", površine 16.135 ha, udaljeno od Beograda 200 km, a od magistralnog puta Kladovo - Donji Milanovac 12 km. Lovi se divlja svinja, srna, vuk, lisica, divlja mačka i zec. Smeštaj u lovačkoj kući sa 10 ležajeva koja se nalazi u sklopu lovišta.
11. Lovište "**Stara Planina 1**", površine 2.790 ha, udaljeno je od Beograda 260 km i locirano na istočnim padinama Stare Planine uz granicu sa Bugarskom, na putnom pravcu Zaječar - Niš, 18 km. Lovi se jelen, srna, divlja svinja, vuk i lisica. Smeštaj u lovačkoj kući sa 20 ležajeva koja se nalazi u sklopu lovišta.
12. Lovište "**Suvaja**", površine 4.680 ha, udaljeno od Beograda 180 km, a od magistralnog puta Paraćin - Zaječar 10 km. Lovi se običan jelen, srna, lisica, divlja svinja i vuk. Smeštaj u lovačkoj kući sa 4 ležaja i u motelu "Rtanj".
13. Lovište "**Rtanj**", površine 6.368 ha, udaljeno od Beograda 200 km, na magistralnom putu Boljevac - Paraćin i prostire se na nadmorskoj visini od 400-1000 m. Lovi se srna, lisica, divlja svinja i vuk. Smeštaj u motelu "Rtanj" i hotelima u Sokobanji.
14. Lovište "**Suvodol**", površine 2.488 ha, udaljeno od Beograda 260 km i locirano na istočnim padinama Stare Planine uz granicu sa Bugarskom, na putnom pravcu Zaječar-Niš, 18 km. Lovi se srna, divlja svinja, vuk i lisica.

ŠG "Južni Kučaj" - Despotovac

- 15.** Lovište "**Južni Kučaj 4**", površine 26.360 ha, udaljeno je od Beograda 185 km, a od autoputa 55 km. Udaljenost od magistralnog puta iznosi od 8 do 30 km. Ovo lovište nalazi se na zapadnom delu planine Južni Kučaj, u blizini grada Despotovca. Lovi se jelen, srna, divlja svinja i vuk. Smeštaj lovaca moguć je u tri lovačke kuće: Valkaluci, Pešterac i Javorak. Lovačka kuća Valkaluci raspolaže sa pet do osam ležajeva, lovačka kuća Pešterac raspolaže sa šest ležajeva, a lovačka kuća Javorak sa deset ležajeva.
- 16.** Lovište "**Juhor**", površine 4.934 ha, udaljeno je od Beograda 150 km, a od autoputa 15 km. Lovi se srneća divljač. Smeštaj u hotelu u Jagodini.

ŠG "Severni Kučaj" - Kučevo

- 17.** Lovište "**Hrastovača**", površine 3.114 ha, udaljeno je od Beograda 100 km, a od Požarevca 25 km u pravcu Dunava. Lovi se divlja svinja, srna, divlja patka i guska. Smeštaj u hotelu "Dunav" u Požarevcu.
- 18.** Lovište "**Majdan Kučajna**", površine 2.352 ha, udaljeno od Beograda 135 km, a veoma blizu Kučeva. Lovi se srna i zec. Smeštaj u hotelu "Rudnik" u Kučevu.
- 19.** Lovište "**Severni Kučaj**", površine 21.507 ha, udaljeno od Beograda 150 km. Lovi se divlja svinja, srna i jelen. Smeštaj u motelu "Markova krčma", 157 km od Beograda i u hotelu "Kasina" u Majdanpeku.

ŠG "Niš" - Niš

- 20.** Lovište "**Bukovik**", površine 13.788 ha, nalazi se na 235 km od Beograda, sa leve strane autoputa Beograd - Niš. Prirodne lepote ovog šumsko-brdskog predela prostiru se na nadmorskoj visini od 400-1000 m. Lovi se srneća divljač, šumska šljuka i predatori. Postoji i ograđeni deo lovišta sa jelenskom divljači. Smeštaj u hotelima u Sokobanji.
- 21.** Lovište "**Obla glava-Ozren-Devica**", površine 12.770 ha, udaljeno je od Beograda oko 240 km, a prostire se na nadmorskoj visini od 400 do 1200 m. Lovi se srneća divljač, šumska šljuka i divlja svinja. Raritet ovog lovišta je grupni lov na divlju svinju sa dobro obučanim psima vodičima. Smeštaj u hotelima u Sokobanji.

22. Lovište "**Mali Jastrebac**", površine 8.747 ha, udaljeno je od Beograda oko 240 km, a prostire se na nadmorskoj visini od 400 do 1000 m. Lovi se srneća divljač, šumska šljuka i divlja svinja. Smeštaj u hotelima u Sokobanji.

ŠG "Šuma" - Leskovac

23. Lovište "**Valmište**", površine 410 ha, udaljeno je od Beograda 280 km, a od Predejana je udaljeno samo 28 km. Smešteno je na periferiji Vlasinske visoravni, na planini Čemernik, na nadmorskoj visini od 1.400 m. Prostire se istočno od autoputa Leskovac - Predejane. U njemu se vrši intenzivno gajenje i lov jelena i divljih svinja, a raspolaže i novoizgrađenom lovačkom kućom sa 15 ležajeva.
24. Lovište "**Kačer-Zeleničje**", površine 3.420 ha, udaljeno je od Beograda 280 km, a od Predejana samo 10 km. Ovde se lovi srneća divljač i divlja svinja. Smeštaj u lovačkoj kući u okviru lovišta "**Valmište**", kao i u motelu u Predejanu.

ŠG "Rasina" - Kruševac

25. Lovište "**Veliki Jastrebac**", površine 29.731 ha, udaljeno je od Beograda oko 220 km, a od Kruševca 23 km i do njega se stiže veoma brzo asfaltnim putem. Nalazi se u centralnom delu planine Veliki Jastrebac u dolini Lomničke reke, i prostire se na nadmorskoj visini od 400 do 1.200 m. Lovi se srneća divljač, divlja svinja i šumska šljuka. U okviru lovišta nalazi se uzgajalište površine 400 ha, u kojem se vrši intenzivno gajenje i lov jelena i divljih svinja. U samom lovištu nalazi se lovačka kuća sa 35 ležajeva. Moguć smeštaj i u hotelima u Sokobanji.

ŠG "Piroć" - Piroć

26. Lovište "**Stara Planina 2**", površine 40.804 ha, udaljeno je od Beograda oko 300 km, od Piroća 20 km, dok je udaljenost od Niša 90 km. Lovi se divlja svinja, jelen i srna. Smeštaj u lovačkoj kući sa 10 ležajeva, koje se nalazi u lovištu ili u hotelu u Piroću.

ŠG "Vranje" - Vranje

27. Lovište "**Kukavica**", površine 16.443 ha, udaljeno je od Beograda 270 km, a od Leskovca samo 20 km. Ovde se lovi srneća divljač, divlja svinja, kao i predatori. Smeštaj u lovačkoj kući u okviru samog lovišta, koja je hotelske kategorije sa 36 ležajeva.

ŠG "Stolovi" - Kraljevo

28. Lovište "**Goč**", površine 29.298 ha, udaljeno od Beograda 230 km. Lovi se srna i divlja svinja. Smeštaj u hotelu "Goč" u okviru samog lovišta.
29. Lovište "**Troglav - Čemerno**", površine 11.387 ha, udaljeno od Beograda 230 km. Lovi se srna i divlja svinja. Smeštaj u hotelu u Kraljevu.

ŠG "Kragujevac" - Kragujevac

30. Lovište "**Rudnik**", površine 7.959 ha, udaljeno 120 km od Beograda. Lovi se srneća divljač i divlja svinja. Smeštaj u Šumarskoj kući na Rudniku.

ŠG "Toplica" - Kuršumlija

31. Lovište "**Sokolovica**", površine 16.087 ha, nalazi se 300 km od Beograda i 15 km od Kuršumlje. U sklopu lovišta je ograđen deo površine 451 ha za intenzivno gajenje jelena i divlje svinje koji se love u otvorenom delu lovišta. Smeštaj je moguć u Prokuplju, Kuršumlji kao i u Prolom i Lukovskoj banji.
32. Lovište "**Šumata**", površine 18.964 ha, udaljeno je od Beograda 300 km. Lovi se srneća divljač i divlja svinja. Smeštaj u hotelima u Prokuplju i Kuršumlji.

ŠG "Boranja" - Loznica

33. Lovište "**Cer-Vidojevica**", površine 5.348 ha udaljeno je od Beograda oko 100 km. Nalazi se na planini Cer, u blizini Prnjavora na putu Beograd-Loznica. U okviru lovišta nalazi se ograđeni deo "**Kumovac**" površine 416 ha, gde se vrši intenzivno gajenje i lov jelena i divljih svinja. Smeštaj u hotelu u Loznici.

ŠG "Golija" - Ivanjica

34. "**Zapadno-moravsko lovište**", površine 9.101 ha, udaljeno od Beograda 140 km. Ovo lovište smešteno je u dolini Zapadne Morave u blizini grada Čačka. Lovi se sitna divljač: zec, fazan, jarebica, prepelica, divlja patka i divlja guska. Vršiti se i intenzivan lov fazana iz veštačke proizvodnje u fazanerijama. Smeštaj u lovačkoj kući "Mojsinje".
35. Lovište "**Golija**", površine 32.507 ha, udaljeno od Beograda 240 km, a od Ivanjice 20 km. Lovi se divlja svinja, zec, lisica i vuk. Smeštaj u hotelu "Golijaska reka", koji se nalazi u okviru lovišta.

ŠG "Prijepolje" - Prijepolje

36. Lovište **"Zlatar-Jadovnik-Dubočica"**, površine 25.150 ha, udaljeno je od Beograda 280 km, na magistralnom putu Nova Varoš - Sjenica. Lovi se srna, divlja svinja, zec i predatori. Smeštaj lovaca u lovačkoj kući "Vodena Poljana", koja je smeštena u okviru samog lovišta. Lovачка kuća raspolaže sa 19 ležajeva. U lovačkoj kući se, takođe, nalaze i četiri apartmana.
37. Lovište **"Šerbetovac-Ožalj-Reštevo"**, površine 6.529 ha, udaljeno je od Beograda 300 km, uz magistralni pravac Prijepolje - Pljevlja. Lovi se srna, divlja svinja, zec i predatori. Smeštaj lovaca u lovačkoj kući u okviru samog lovišta. Lovачка kuća raspolaže sa 6 ležajeva.
38. Lovište **"Crni vrh - Ljeskovac"**, površine 3.760 ha, udaljeno je od Beograda oko 300 km, a udaljeno od Priboja samo 2km. Lovi se divlja svinja, srna, zec i predatori. Smeštaj u hotelu u Priboju.

ŠG "Užice" - Užice

39. Lovište **"Šargan"**, površine 13.784 ha, udaljeno je od Beograda 250 km, na magistralnom putu Beograd - Užice - Višegrad, u neposrednoj blizini čuvene "Šarganske osmice". U ovom lovištu lovi se divlja svinja, srna i zec. Smeštaj lovaca moguć je u šumskoj kući, u živopisnom predelu Šargana, koja raspolaže kamin salom i sobama sa ukupno sedam ležajeva.
40. Lovište **"Jelova Gora"**, površine 2.158 ha, udaljeno je od Beograda 212 km, a od Užica samo 12 km. Lovna divljač u ovom lovištu je divlja svinja, srna i zec. Smeštaj u hotelima u Užicu i na Zlatiboru.
41. Lovište **"Tornik-Čavlovac"**, površine 5.301 ha, udaljeno je od Beograda 230 km, na putnom pravcu Beograd - Zlatibor - Podgorica. U ovom lovištu lovi se divlja svinja, srna i zec. Smeštaj u hotelima na Zlatiboru.
42. Lovište **"Maljen-Bukovi"**, površine 5.991 ha, udaljeno je od Beograda 120 km, na putnom pravcu Beograd - Valjevo - Kosjerić. U ovom lovištu lovi se divlja svinja, srna i zec. Smeštaj u hotelima na Divčibarama, udaljenim od lovišta 9 km.

ŠG "Raška" - Raška

43. Lovište **"Mojstirsko-Draške planine"** je površine 11.694 ha, udaljeno od Beograda 350 km i 15 km od Tutina. Lovi se srneća divljač, divlja svinja, vuk i medved. Smeštaj u hotelu u Raškoj.
44. Lovište **"Biser voda-Divan"**, površine 11.060 ha, udaljeno od Beograda 300 km a od Raške 10 km. Lovi se srneća divljač, divlja svinja i vuk. Smeštaj u hotelu u Raškoj.

Podaci se čuvaju u pisanom i elektronskom obliku – Lovne osnove i druga planska akta.

Upravljanje ribarskim područjima i postupak izdavanja dozvola za sportski i privredni ribolov

Na osnovu Zakona o ribarstvu ("Službeni glasnik RS", broj 35/94) Javnom preduzeću za gazdovanje šumama "Srbijašume" Beograd povereno je na upravljanje - korišćenje delovi ribarskih područja u trajanju od pet godina (01.01.2008.–31.12.2012.godine). Prema Zakonu o ribarstvu u Republici Srbiji ustanovljeno je 18 ribarskih područja.

JP "Srbijašume" dobilo na upravljanje, delove ribarskih područja:

- RP "Srbija-Zapad "-deo-ribolovne vode reke Save od 121-95 km i 0-50 km, ribolovne vode reke Dunav od 1187-1150 km,
- RP "Srbija-Istok"-deo-ribolovne vode reke Dunav od 938–845 km, ribolovne vode reke Nišave (Bugarska granica do Sićevačke klisure) reka Jerma, Lušica sa pritokama i Sukovsko, Krupačko i Divljansko jezero,
- RP "Stara Planina" -ribolovne vode u granicama Parka Prirode „Stara planina“ čiji je JP „Srbijašume“ korisnik.

JP "Srbijašume" upravlja ribarskim područjima odnosno delovima ribarskih područja na osnovu Srednjoročnog programa unapređenja ribarstva i Godišnjeg programa gazdovanja ribarskim područjem. Programima (Srednjoročnim i Godišnjim) definisane su sve mere koje je korisnik obavezan da realizuje u cilju što odgovornijeg i kvalitetnijeg gazdovanja ribljim fondom. Obaveza korisnika je, pored stalnog čuvanja ribolovnih voda i organizacija sportskog i privrednog ribolova, organizacija otkupa ribe od privrednih ribara. Na ribolovnim vodama koje su date JP "Srbijašume" na upravljanje predviđen je privredni i sportski ribolov.

JP "Srbijašume" upravljanje ribarskim područjima organizovalo je na terenu preko četiri šumska gazdinstva (ŠG "Boranja" - Loznica, ŠG "Beograd" - Beograd, ŠG "Pirot" - Pirot i ŠG "Timočke šume" -Boljevac).

Postupak dobijanja dozvola za sportski i privredni ribolov

Sportski ribolov obavlja se na osnovu dozvole koju izdaje korisnik, a izgled obrasca dozvole propisuje ministar nadležan za poslove ribarstva.

Na sva četiri ribarska područja prema Zakonu o ribarstvu korisnik je dužan da organizuje privredni ribolov. Privredni ribolov se takodje, kao i sportski, obavlja na osnovu dozvole koju izdaje korisnik, a izgled obrasca dozvole propisuje ministar. Broj dozvola za privredni ribolov projektovan je Srednjoročnim programom unapređenja ribarstva, a na osnovu stanja ribljeg fonda u momentu izrade Programa i evidencije izlova za predhodni period.

Trgovina ribom, odnosno otkup ribe i ikre, regulisan je CITES konvencijom koja izmedju ostalog određuje količinu ribe (ikre) koja može da se izlovi, način prodaje i dr.

Kupovina dozvole za sportski ribolov obavlja se preko ribolovačkih udruženja čiji je ribolovac član. Kupovina dozvola za privredni ribolov

obavlja se kod korisnika, odnosno u JP "Srbijašume", kod ŠG Beograd, Boljevac, Pirot i Loznica. Dozvole važe jednu kalendarsku godinu i mogu se kupiti tokom cele godine.

Podaci se čuvaju u pisanom i elektronskom obliku – srednjoročni programi i druga planska akta.

Staranje – upravljanje zaštićenim prirodnim dobrima

Javno preduzeće „Srbijašume“ (2009. godine) gazduje šumama Centralne Srbije i stara se o 90 zaštićenih prirodnih dobara površine 216.685,91 hektar:

Re d.b roj	Vrsta zaštićenog prirodnog dobra	Broj	Površina (ha)
1.	Park prirode	3	197.261,00
2.	Regionalni park prirode	1	296,64
3.	Predeo izuzetnih odlika	3	4.348,96
4.	Predeo naročite prirodne lepote	3	11.265,00
5.	Park šuma	1	19,65
6.	Specijalni rezervat prirode	1	115,72
7.	Opšti rezervat prirode	4	60,49
8.	Strogi rezervat prirode	34	570,08
9.	Spomenik prirode	31	1.805,53
10.	Memorijalni prirodni spomenik	5	442,95
11.	Prostor oko nepokretnog kulturnog dobra	4	499,90
Svega 1-11		90	216.685,91

Aktima Vlade Republike Srbije (Uredbe o zaštiti prirodnih dobara) Javnom preduzeću „Srbijašume“ povereno je na staranje 11 zaštićenih prirodnih dobara :

Redni broj	Naziv zaštićenog prirodnog dobra	Godina proglašenja	Površina (ha)
1.	Opšti rezervat prirode „Vinatovača“	1995	37,43
2.	Specijalni rezervat prirode „Jelašnička klisura“	1995	115,72
3.	Spomenik prirode „Lazarev kanjon“	2000	1.755,00
4.	Park prirode „Sićevačka klisura“	2000	7.746,00
5.	Spomenik prirode „Klokočevac“	2000	0,64
6.	Park prirode „Golija“	2001	75.183,00
7.	Predeo izuzetnih odlika „Lepterijski Sokograd“	2002	345,33
8.	Opšti rezervat prirode „Bukovo“	2007	10,42
9.	Opšti rezervat prirode „Danilova kosa“	2008	6,73
10.	Opšti rezervat prirode „Prokop“	2008	5,91
11.	Park prirode „Stara planina“	2009	114.332,00
Svega 1-11			199.538,18

Aktima Grada Beograda, dva zaštićena prirodna dobra poverena su na staranje JP „Srbijašume“ Beograd :

Redni broj	Naziv zaštićenog prirodnog dobra	Godina proglašenja	Površina (ha)
1.	Predeo izuzetnih odlika "Kosmaj"	2005	3.514,50
2.	Predeo izuzetnih odlika "Avala"	2007	489,13
Svega 1-2			4.003,63

Javno preduzeće „Srbijašume“ stara se i o 77 zaštićenih prirodnih dobara površine 13.144,10 ha (koja su ustanovljena u periodu 1945-1991. godine i predstoji njihova kategorizacija i valorizacija) po osnovu imaoaca.

Aktima Zavoda za zaštitu prirode Srbije (Rešenjima o prethodnoj zaštiti) dva zaštićena prirodna dobra stavljena su pod prethodnu zaštitu i staranje je povereno JP „Srbijašume“ Beograd :

Red. Br.	Naziv zaštićenog prirodnog dobra	Godina donošenja Rešenja	Površina (ha)
1.	Specijalni rezervat prirode „Jerma“	2008	6.592,96
2.	Specijalni rezervat prirode „Suva planina“	2008	18.176,26
Svega 1-2			24.769,14

Aktom ustanovljenja zaštićenog prirodnog dobra propisuju se obaveze za staraoca, odnosno JP "Srbijašume" dužno je da:

- Obeleži zaštićeno prirodno dobro, obeleži zone I i II stepena zaštite i spoljnu granicu zaštićenog prirodnog dobra u skladu sa Pravilnikom o obeležavanju zaštićenog prirodnog dobra. **Prilog broj 4: Spisak zakonskih propisa i planskih dokumenata na osnovu kojih se sprovode mere staranja - upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima.**
- Donese Srednjoročni program zaštite i razvoja sa rokom važnosti od 5 godina na koji saglasnost daje nadležno Ministarstvo za poslove zaštite prirode i životne sredine, uz prethodno pribavljena mišljenja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; Ministarstva urbanizma i građevine, Ministarstva prosvete, Ministarstva kulture i Zavoda za zaštitu prirode Srbije.
- Donese Godišnji program zaštite i razvoja zaštićenog prirodnog dobra, koji sadrži poslove i zadatke koji se realizuju u tekućoj godini, dinamiku njihovog izvršavanja i iznos potrebnih finansijskih sredstava za realizaciju programiranih radova.
- Redovno izveštava nadležno Ministarstvo za zaštitu prirode i životne sredine o izvršenju Godišnjih programa zaštite i razvoja zaštićenih prirodnih dobara (obaveza dostave izveštaja do 15.12. tekuće godine).

- Donese akt, odnosno Pravilnik o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi zaštićenog prirodnog dobra, kao i Pravilnik o visini i načinu obračuna naknada za korišćenje prirodnih vrednosti i usluga zaštićenog prirodnog dobra, na koje saglasnost daje nadležno Ministarstvo za zaštitu prirode i životne sredine.
- Uskladi prethodno donete osnove gazdovanja šumama, lovne osnove, planove i programe sa utvrđenim režimima zaštite na proglašenom zaštićenom prirodnom dobru.
- Uradi i učestvuje u izradi projekata i planova, odnosno programa koji su planirani Srednjoročnim programom zaštite i razvoja zaštićenog prirodnog dobra.
- Obezbedi dosledno poštovanje propisanih režima zaštite od strane svih korisnika zaštićenog prirodnog dobra (obaveza pribavljanja uslova zaštite prirode i životne sredine za izvođenje radova u i na zaštićenom prirodnom dobru; obaveza izrade procene uticaja na životnu sredinu i izrade strateške procene uticaja na životnu sredinu).
- Uspostavi saradnju na lokalnom (lokalno stanovništvo, korisnici zaštićenog prirodnog dobra, lokalna samouprava), nacionalnom (staraoci i upravljači drugih zaštićenih prirodnih dobara, nadležne institucije i ministarstva, nevladine organizacije) i međunarodnom nivou (saradnja sa članicama Europarc Federation i ProGeo asocijacije).
- Uređuje, promovise i prezentuje zaštićeno prirodno dobro u zavisnosti od vrste i kategorije zaštićenog prirodnog dobra.

Postupak pribavljanja uslova zaštite prirode i životne sredine izvođenje radova u zaštićenom prirodnom dobru

U skladu sa zakonom o zaštiti životne sredine za izvođenje radova (izgradnja puteva, šumskih komunikacija, šumskih objekata, objekata za potrebe lokalnog stanovništva, vikend kuća i objekata za odmor, fabrika za flaširanje vode, ribnjaka, mini hidrocentrala, postavljanje antenskih stubova i repetitora i dr. radovi) na zaštićenom prirodnom dobru obaveza izvođača radova je da pribavi uslove zaštite prirode i životne sredine i odgovarajuće saglasnosti za izvođenje radova u zavisnosti od vrste radova i mesta izvođenja radova.

Uslove zaštite prirode i životne sredine izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije i oni su obavezujući za sve korisnike zaštićenog prirodnog dobra.

Staralac zaštićenog prirodnog dobra u obavljanju poslova zaštite, razvoja i korišćenja ima obavezu da svim korisnicima zaštićenog prirodnog dobra omogući:

- podatke o režimima zaštite koji su ustanovljeni na zaštićenom dobru,
- podatke o dozvoljenim aktivnostima i zabranjenim merama i

- aktivnostima,
- pomoć pri upućivanju Zahteva za izdavanje uslova zaštite prirode i životne sredine – izvođač radova direktno se obraća Zavodu za zaštitu prirode Srbije,
 - korišćenje prirodnih vrednosti i usluga zaštićenog prirodnog dobra - davanje saglasnosti, u skladu sa aktima kojima se reguliše način i visina obračuna naknade za korišćenje prirodnih vrednosti i usluga zaštićenog prirodnog dobra i izdatim uslovima zaštite prirode i životne sredine.

Postupak pribavljanja uslova zaštite prirode i životne sredine za izvođenje geoloških radova u zaštićenom prirodnom dobru

Preduzeće koje želi da vrši geološka istraživanja u zaštićenom prirodnom dobru treba da poseduje sledeću dokumentaciju:

- Projekat geoloških istraživanja sa potvrdom o izvršenoj tehničkoj kontroli od strane Rudarsko-geološkog fakulteta ili drugog pravnog lica koje ispunjava uslove za izradu projekta geoloških istraživanja.
- Uslove zaštite prirode i životne sredine od Zavoda za zaštitu prirode Srbije.
- Rešenje za utvrđivanje uslova za izvođenje geoloških istraživanja od Republičkog Zavoda za zaštitu spomenika kulture.
- Rešenje o odobrenju izvođenja geoloških istraživanja izdato od strane Ministarstva rudarstva i energetike.
- Saglasnost za geološka istraživanja od strane Ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine.
- Saglasnost staraoca - JP "Srbijašume" za izvođenje geoloških istraživanja na zaštićenom prirodnom dobru.

Vrste i kategorije zaštićenih prirodnih dobara

Zaštićeno prirodno dobro je očuvani deo prirode posebnih prirodnih vrednosti i odlika, zbog kojih ima trajni ekološki, naučni, kulturni, obrazovni, zdravstveno-rekreativni, turistički i drugi značaj, zbog čega kao dobro od opšteg interesa uživa posebnu zaštitu.

Prema Zakonu o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 66/91 ,.....48/94), prirodna dobra koja se stavljaju pod zaštitu su: nacionalni park, park prirode, predeo izuzetnih odlika, rezervati prirode (opšti i specijalni), spomenik prirode i prirodne retkosti.

Nacionalni park

Nacionalni park je veće područje sa prirodnim ekosistemima visoke vrednosti u pogledu očuvanosti, složenosti građe i biogeografskih obeležja, sa raznovrsnim oblicima izvorne flore i faune, reprezentativnim fizičko-geografskim objektima i pojavama i kulturno-istorijskim vrednostima i predstavlja izuzetnu prirodnu celinu od nacionalnog značaja.

Park prirode

Park prirode je područje dobro očuvanih prirodnih svojstava voda, vazduha i zemljišta, preovlađujućih prirodnih ekosistema i bez većih degradacionih promena predeonog lika i u celini predstavlja značajni deo očuvane prirode i zdrave životne sredine.

Predeo izuzetnih odlika

Predeo izuzetnih odlika je relativno manje područje, živopisnih pejzažnih obeležja, nenarušenih primarnih vrednosti predeonog lika sa prisustvom oblika tradicionalnog načina života i kulturnih dobara, a takođe i zaštićena okolina nepokretnih kulturnih dobara.

Opšti rezervat prirode

Opšti rezervat prirode je izvorni ili neznatno izmenjeni deo prirode, osobitog sastava i odlika biljnih i životinjskih zajednica, kao delova ekosistema, namenjenih prvenstveno održavanju genetskog fonda.

Specijalni rezervat prirode

Specijalni rezervat prirode je predeo u kome je posebno izražena jedna ili više prirodnih vrednosti koje treba posebno štiti ili prirodnih pojava koje treba pratiti ili usmeravati.

Spomenik prirode

Spomenik prirode je prirodni objekat ili pojava, fizički jasno izražen i prepoznatljiv, reprezentativnih geomorfoloških, geoloških, hidrogeografskih, botaničkih i drugih obeležja, po pravilu atraktivnog i markantnog izgleda ili neobičnog načina pojavljivanja, kao i ljudskim radom formirana botanička vrednost (pojedinačna stabla, drvoredi, parkovi, arboretumi, botanička bašta i dr.), ukoliko ima poseban značaj.

Prirodna retkost

Prirodna retkost su biljne i životinjske vrste ili njihove zajednice kojima je ugrožen opstanak u prirodnim staništima ili im populacije brzo propadaju, a područje rasprostranjenja se smanjuje ili su retke po rasprostranjenju, kao i vrste koje imaju poseban značaj sa ekološkog, biogeografskog, genetskog, privrednog, zdravstvenog i drugog stanovišta.

Zaštićena prirodna dobra: regionalni park prirode, park šuma, predeo izuzetne lepote, strogi prirodni rezervat, memorijalni prirodni spomenik i prostor oko nepokretnog kulturnog dobra, ustanovljen asu pred 1991. godine i Zavod za zaštitu prirode ima obavezu da izvrši njihovu ponovnu valorizaciju i kategorizaciju u skladu sa Zakonom o zaštiti životnu sredinu.

Rezervat biosfere - predstavlja međunarodno označeno zaštićeno reprezentativno prirodno područje kojim se upravlja sa ciljem da se pokažu vrednosti njegovog očuvanja i zaštite (monitoring, istraživanje, upravljanje resursima, obuka i obrazovanje).

Svetska baština - čini je kulturna ili prirodna dobra, a u posebnim okolnostima u njoj se mogu objedinjavati i prirodne i kulturne vrednosti.

Kategorije zaštićenih prirodnih dobara

Postoje tri kategorije zaštićenih prirodnih dobara:

- I kategorija - prirodna dobra od izuzetnog značaja,
- II kategorija - prirodna dobra od velikog značaja i
- III kategorija - značajna prirodna dobra.

Vrednovanje prirodnih dobara vrši organizacija za zaštitu prirode po postupku i na osnovu kriterijuma utvrđenih propisom o kategorizaciji zaštićenih prirodnih dobara, odnosno na osnovu: *Pravilnika o kategorizaciji zaštićenih prirodnih dobara* ("Sl. glasnik RS", broj 30/1992).

Režimi zaštite prirodnih dobara

Pod režimom zaštite podrazumeva se skup mera i uslova kojima se određuje način i stepen zaštite, korišćenja, uređenja i unapređenja zaštićenog prirodnog dobra.

Na zaštićenom prirodnom dobru mogu se ustanoviti režimi zaštite I, II i III stepena:

- u I stepenu zaštite utvrđuje se zabrana korišćenja prirodnih bogatstava i isključuju svi drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti osim naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije,
- u II stepenu zaštite utvrđuje se ograničeno i strogo kontrolisano korišćenje prirodnih bogatstava, dok se aktivnosti u prostoru mogu vršiti u meri koja omogućava unapređenje stanja i prezentaciju prirodnog dobra bez posledica po njegove primarne vrednosti,
- u III stepenu zaštite utvrđuje se selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih bogatstava i kontrolisane intervencije i aktivnosti u prostoru ukoliko su usklađene sa funkcijama zaštićenog prirodnog dobra ili su vezane za nasleđene tradicionalne oblike obavljanja privrednih delatnosti i stanovanja uključujući i turističku izgradnju.

Registar zaštićenih prirodnih dobara po šumskim gazdinstvima

Re. br.	Naziv zaštićenog prirodnog dobra	Godina Ustano vljenja	Godina revizije	Površina (ha)
1	Šumsko gazdinstvo Beograd			
1.	Predeo izuzetnih odlika „Kosmaj“	2005		3.514,50
2.	Predeo izuzetnih odlika „Avala“	2007		489,13
3.	Strogi prirodni rezervat Košutnjak	1981	u toku	3,48
Svega 1+2+3				4.007,11
2	Šumsko gazdinstvo Boljevac			
4.	Park prirode "Stara planina"	1997		48.588,00
5.	Strogi prirodni rezervat „Rtanj“	1958		15,00
6.	Strogi prirodni rezervat „Mala Jasenova glava“	1961		6,30
7.	Opšti rezervat prirode „Bukovo “	1958	2007	10,42
8.	*Strogi prirodni rezervat „Draganište“	1958		112,03
* Nalazi se u okviru PP „Stara planina“				
9.	*Strogi prirodni rezervat „Golema reka “	1958	1997	30,60
* Nalazi se u okviru PP „Stara planina“				
10.	Spomenik prirode „Lazarev kanjon“	2000		1.755,00
11.	*Spomenik prirode „Babin zub“	1981		44,00
* Nalazi se u okviru PP „Stara planina“				
12.	Spomenik prirode „Kanjon Vratne sa dva prerasta “	1981	u toku	
13.	Spomenik prirode „Prerast u kanjonu reke Zamne“	1957	u toku	7,75
Svega 4+5+6+7+8+9+10+11+12+13				50.382,47
3.	Šumsko gazdinstvo Vranje			
14.	Strogi prirodni rezervat „Kukavica “	1980		78,10
15.	Strogi prirodni rezervat „Jarešnik“	1961		3,00
Svega 14+15				81,10
4.	Šumsko gazdinstvo Despotovac			
16.	Predeo naročite prirodne lepote „Resava“	1957		10.000,00
17.	*Strogi prirodni rezervat „Klisura reke Suvaje“	1976		258,91
* Nalazi se u okviru Predela naročite prirodne lepote "Resava"				
18.	Strogi prirodni rezervat „Kalenić“	1974		2,00
19.	*Strogi prirodni rezervat „Klisura reke Resave“	1974		884,65
* Nalazi se u okviru Predela naročite prirodne lepote "Resava"				
20.	Opšti rezervat prirode „Vinatovača“	1974	1995	37,43
23.	Spomenik prirode „Radoševa pećina -Velike Atule“	1968		
22.	Spomenik prirode „Ravanička pećina“	1951		
23.	Spomenik prirode „Jama Vrtačelje“	1974		
24.	Spomenik prirode „Bušan kamen“	1978		
25.	Memorijalni prirodni spomenik „Mijajlova jama“	1978		7,75
26.	Prostor oko nepokretnog kulturnog dobra "Manastir Manasija"	1986		243,68
Svega 16+18+20+21+22+23+24+25+26				10.290,86
5.	Šumsko gazdinstvo Ivanjica			
27.	Park prirode „Golija“	2001		44.620,00
28.	*Strogi prirodni rezervat „Dajičko jezero“	1966	2001	2,00
* Nalazi se u okviru PP "Golija" (ukupna površina PP "Golija" je 75.183 ha)				
29.	*Strogi prirodni rezervat „Jankov kamen“	1957	2001	80,50
* Nalazi se u okviru PP "Golija"				
30.	*Strogi prirodni rezervat „Iznad ljutih livada“	1950	2001	30,00
* Nalazi se u okviru PP "Golija"				
31.	Strogi prirodni rezervat "Paljevine"	1965	u toku	4,50
32.	*Spomenik prirode "Stablo piramidalne smrče"	1950		0,01

* Nalazi se u okviru PP "Golija"				
33.	*Spomenik prirode "Stablo smrče sa kuglastom formom"	1965	2001	0,02
* Nalazi se u okviru PP "Golija"				
Svega 27+31				44.624,50
6.	Šumsko gazdinstvo Kragujevac			
34.	Strogi prirodni rezervat "Veliki Šturac"	1956		8,00
35.	Memorijalni prirodni spomenik "Gradište"	1969		39,82
Svega 34+35				47,82
7.	Šumsko gazdinstvo Kraljevo			
27.1	Park prirode „Golija“	2001		12.049,00
36.	Spomenik prirode "Stablo gorskog javora"	1958		0,01
37.	Spomenik prirode "Stablo crbog bora u klisuri reke Ibar"	1970	1997	0,01
Svega 27.1+36+37				12.049,02
8.	Šumsko gazdinstvo Kruševac			
38.	Strogi prirodni rezervat "Prokop"	1958	2008	5,91
39.	Strogi prirodni rezervat "Željčin -Pločka čuka "	1985		19,68
Svega 38+39				25,59
9.	Šumsko gazdinstvo Kučevo			
40.	Strogi prirodni rezervat "Busovata"	1975		15,86
41.	Strogi prirodni rezervat "Mustafa"	1969		79,64
42.	Spomenik prirode "Prerast Samar"	1979		40,20
43.	Spomenik prirode "Prerast-Kameni most"	1959		1,25
44.	Spomenik prirode "Gaura Mare-Velika pećina"	1949		
Svega 40+41+42+43+44				136,95
10.	Šumsko gazdinstvo Kuršumlija			
45.	Spomenik prirode "Stablo domaćeg oraha"	2003		0,06
46.	Memorijalni prirodni spomenik „Tatkova zemunica“	1971		369,99
47.	Prostor oko nepokretnog kulturnog dobra „Crkva svete Bogorodice“	1987		14,03
Svega 45+46+47				384,08
11.	Šumsko gazdinstvo Leskovac			
48.	Strogi prirodni rezervat "Zeleničje"	1972		42,70
49.	Spomenik prirode "Stablo hrasta lužnjaka"	1969		0,10
50.	Prostor oko nepokretnog kulturnog dobra "Jašunski manastir"	1989		188,27
Svega 48+49+50				231,07
12.	Šumsko gazdinstvo Loznica			
51.	Strogi prirodni rezervat "Crna reka"	1968		60,16
52.	Strogi prirodni rezervat "Zabalac"	1969		11,00
53.	Strogi prirodni rezervat "Danilova kosa"	1950	2007	6,73
54.	Memorijalni prirodni spomenik "Vračje brdo"	1983	u toku	13,56
55.	Memorijalni prirodni spomenik "Mačkov kamen"	1976		11,83
56.	Prostor oko nepokretnog kulturnog dobra "Manastir Radovašnica"	1992		53,92
57.	Predeo naročite prirodne lepote "Rajac"	1963		1.200,00
Svega 51+52+53+54+55+56+57				1.357,20
13.	Šumsko gazdinstvo Niš			
58.	Park prirode "Sićevačka klisura"	2000		7.746,00
59.	Predeo izuzetnih odlika "Lepterijski Sokograd"	1969	2002	345,33
60.	Specijalni rezervat prirode "Jelašnička klisura"	1995		115,72
61.	Park šuma "Studena Vodica"	1990		19,65
62.	Spomenik prirode "Popšička pećina"	1955		
63.	Spomenik prirode "Pećina Samar sa prerastom Samar"	1955		
Svega 58+59+60+61+62+63				8.226,70

14.	Šumsko gazdinstvo Pirot			
4.1	Park prirode "Stara planina"	1997		65.744,00
64.	*Strogi prirodni rezervat "Bratkova strana"	1985		63,14
* Nalazi se u okviru PP "Stara planina"				
65.	*Strogi prirodni rezervat "Smrča"	1985		8,70
* Nalazi se u okviru PP "Stara planina"				
66.	* Strogi prirodni rezervat "Tri čuke"	1985		20,13
* Nalazi se u okviru PP "Stara planina"				
67.	* Strogi prirodni rezervat "Vražja glava"	1985		17,40
* Nalazi se u okviru PP "Stara planina"				
68.	* Strogi prirodni rezervat "Kopren"	1985		10,00
* Nalazi se u okviru PP "Stara planina"				
Svega 4.1				65.744,00
15.	Šumsko gazdinstvo Prijepolje			
69.	Regionalni park prirode "Klisura reke Mileševke"	1976		296,64
70.	Predo naročite prirodne lepote " Park šuma Ivlje "	1958		65,00
71.	Strogi prirodni rezervat "Ravnište"	1976		138,45
72.	Spomenik prirode "Stablo munike-Seništa"	1971		
73.	Spomenik prirode "Stablo crnog bora - Draglica"	1971		
74.	Spomenik prirode "Pećina Bukovik"	1975		
svega 69+70+71+72+73+74				500,09
16.	Šumsko gazdinstvo Raška			
27.2	Park prirode „Golija“	2001		18.514,00
75.	Strogi prirodni rezervat "Beleg"	1980		10,50
76.	Strogi prirodni rezervat "Pogled"	1980		16,59
77.	Strogi prirodni rezrvat "Kaljavica"	1954		15,00
78.	Spomenik prirode "Prirodni most - Prerast"	1980		
79.	Spomenik prirode "Promuklica"	1980		
Svega 75+76+77+78+79				18.556,09
17.	Šumsko gazdinstvo Užice			
80.	Strogi prirodni rezervat "Zelenika I"	1969		3,71
81.	Strogi prirodni rezervat "Zelenika II"	1969		0,12
82.	Strogi prirodni rezervat "Velika pleć - Vražji Vir"	1969		28,64
83.	Strogi prirodni rezervat "Iznad Tatalije"	1968		2,16
84.	Strogi prirodni rezervat "Tesne jaruge"	1968		2,92
85.	Strogi prirodni rezervat "Čalački potok"	1968		2,57
86.	Spomenik prirode "Klokočevac"	2000		0,64
87.	Spomenik prirode "Stablo hrasta kitnjaka-Debela granica"	1984	1997	0,20
88.	Spomenik prirode "Stablo hrasta cera-Počeača"	1975	1995	0,15
89.	Spomenik prirode "Stablo hrasta lužnjaka-Ljutice"	1975	1995	0,10
90.	Spomenik prirode "Hrast lužnjak -Bele vode"	1969	1995	0,05
Svega 80+81+82+83+84+85+86+87+88+89+90				41,26
SVEGA 1-90				216.685,91

Podaci se čuvaju u pisanom i elektronskom obliku - srednjoročni programi i druga planska akta, a akta o ustanovljavanju ZPD-a su takođe u pisanom i elektronskom obliku.infor